

לחותכו, אלא אדרבה, טוב לו שישאר שלם. ולכן, רואים אותו כשלם. והחיבור שבין כל חלקי הבגד הוא מקום בית הסתרים. ולפיכך סובר רבי יוסי שאין בהם טומאת מגע מדרס הזב.

אבל אבר העובר היוצא לחוץ, לחתיכה קאי. עומד הוא לחותכו, שהרי הוא אסור באכילה, ויש לחותכו משאר אברי העובר המותרים.

עג-א וכל העומד לחתוך [כגון אבר זה], כחתוך דמי. לפיכך, דנים את מקום החיתוך שבין האבר היוצא כחתוך וכגלוי, ואין זה מקום הסתר. וכיון שנוגעים האבר היוצא ושאר העובר זה בזה, מטמא האבר את העובר בטומאת מגע.

נמצא, שדעת רבי מאיר במשנתנו, הסובר ששחיטת האם אינה מטהרת את העובר מידי טומאת נבלה, אינה בהכרח משום שסבור רבי מאיר שטומאת בית הסתרים מטמאת, ומשנתנו נאמרה אף לדעת רבי יוסי, הסובר שטומאת בית הסתרים מטמאת. ומבארת הגמרא: סברא זו ש"כל העומד ליחתך כחתוך דמי" [ואשר מכח סברא זו

העמיד רבינא את שיטת רבי מאיר במשנתנו לכולי עלמא,] כמאן כדעת מי נאמרה? — כרבי מאיר!

דתנן: (214)

הלכה היא בטבילת כלים, שאין כלי טמא נטהר מטומאתו, אלא כשיטבילו את כל הכלי על כל חלקיו [כגון ידיים וכדומה]. ואם הותר מעט בחוץ, אין הכלי טהור בטבילה זו:

כל ידות הכלים שהן ארוכות יותר מכפי הצורך, ועתיד לקצצן, הריהו מטביל את הכלי עד מקום מדה. כלומר, עד למקום שבדעתו לקצץ את הידית. ואותו חלק העתיד ליקצץ, יכול להישאר מחוץ למי הטבילה, והכלי נטהר, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה (215) אומר: אין הכלי טהור, אלא עד שיטביל את כולו, כולל החלק העומד ליקצץ.

דהיינו, שלדעת רבי מאיר כל העומד ליחתך כחתוך דמי, ולכן הידיות העומדות לקציצה אינן צריכות טבילה. (216) ואילו לדעת רבי יהודה, כל העומד ליחתך אינו כחתוך, ולכן

אחת לכל עוביו. ובהכרח שבמהלך החיתוך, מתגלה כל שלב בעובי הבגד ואין זה 'מגע בית הסתרים' אלא מגע הראוי לטמאות. [ועיין בקובץ ענינים בביאור סברת רבי יוסי].

214. מקואות פרק י משנה ה, ועיין בחברותא למסכת מקואות, בביאור המשנה ובביאור הר"ש.

215. בגמרא שלפנינו כתוב "וחכמים אומרים". אולם במשנה מובאת דעה זו בשם רבי יהודה.

216. הקשו התוספות, הרי אף שרוצה לקצץ את העודף וממילא כחתוך דמי, מכל מקום, הרי הידית העומדת להיחתך, חציצה היא, וחציצה זו היא מיעוט שמקפיד עליו, שהרי מקפיד הוא ואינו רוצה בקיום הידית, ועתיד לקצצה. ואם כן, איך מועילה הטבילה?

והעמידו התוספות שמדובר בכגון שעשויה הידית חוליות חוליות כשלשלאות של ברזל העשויות טבעות, ולכן אין מקום הטבילה נחצץ, שהרי המים נכנסים בין החוליה לכלי. [וראה

אף חלקים אלו צריכים טבילה. (217)

ואם כן, משנתנו, הגורסת שכל העומד ליחתך כחתוך דמי, אינה כדעת רבי יהודה. שהרי לדעתו אף האבר היוצא של העובר שצריך לחותכו, לא אומרים בו "כחתוך דמי". ואם כן, אין מגעו מטמא את שאר העובר, היות ומגע זה הוא מגע בית הסתרים.

דוחה הגמרא: **אפילו תימא משנתנו כרבנן,**

כלומר, כדעת רבי יהודה [במשנה שם], נוכל ליישב שדוקא שם, לגבי ירות הכלים, סובר רבי יהודה שהעומד ליחתך אינו כחתוך. אולם כאן במשנתנו, יודה רבי יהודה לדעת רבי מאיר שהעובר טמא מחמת מגעו עם האבר היוצא.

כי **חבורי אוכלין** (218) — **כמאן דמפרתי דמי**. חשובים הם כאילו כבר פרודים, היות שהם רכים, ואין חיבורן חזק כל כך כמו כלים. (219) והוא הדין לחיבור האבר עם

במשנה מקואות י ה]

על קושית התוספות העיר **באבי עזרי** [מקואות ב טו] מדוע היו צריכים התוספות להקשות מדין חציצה, הרי מעצם כך שאין המים עוברים באותו מקום של הידית, ממילא אין זה טבילה? ונשאר בצ"ע.

יש ליישב זאת על פי דברי המאירי שכתב: ומתוך כן פירשו שצריך לשקעו כולו במים, אלא שעד מקום מידה, תורת טבילה עליו, וחציצה פוסלת בו. אבל מה שדעתו לקוץ, אין תורת טבילה עליו, ואין חציצה פוסלת בו.

ולפי זה, הקשו התוספות רק משום חציצה. וכל הכלי טבול, ואין חסרון בכך שלא באו מים במקום המידה. [המאירי עצמו סבור שידות הכלים הללו הן מיעוט שאינו מקפיד עליו. ולכן הן אינן חוצצות. ולשיטתו, לא צריך להגיע לאוקמיתא שהעמידו התוספות. וכן דעת הר"ן, כיון שנוח לו שתעמוד שם הידית עד שעת הקציצה, הרי זה כמיעוט שאינו מקפיד עליו].

217. האחרונים דנו האם דין זה שכל העומד ליחתך כחתוך דמי, תלוי במחלוקתם של רבי שמעון ורבנן [מנחות קב ב] האם דם קדשים העומד ליזרק, כזרוק דמי. [נפקא מינה לענין מעילה ועוד]

לדעת החכם **צבי** סימן ס"ב תלויים הנידונים

זה בזה. שלמאן דאמר העומד ליזרק לאו כזרוק דמי, אף העומד ליחתך לאו כחתוך דמי. [הדברים מובאים כאן כציון ומראה מקום. וראה שם בהרחבה כל הענין].

אולם **שער המלך** [גירושין ד ב] מחלק בין הענינים הללו, שאין לדמות ידות הכלים אשר מחמת עצמן הן עומדות לחיתוך, שהרי אינן ראויות לשמש כידות מחמת ארכן, ואין להן שימוש כך, אלא יש לחתכן. ומשום כך דינן "כחתוך דמי". אולם דם, אינו עומד מחמת עצמו ליזרק אלא רק יש מצוה לזרוקו, אך אין הוא צריך לכך מעצמו. ולכן, אף הסובר שדם העומד ליזרק לאו כזרוק דמי, יתכן שמודה כאן שהעומד ליחתך כחתוך דמי.

218. לענין משקין, הביא הקובץ **שיעורים** [פסחים אות פ"ד] בשם הגר"מ **מ עפשטיין ז"ל** שמשקין לא הוי בית הסתרים. שלדעת רבינא כאן, **חבורי אוכלין** כמאן דמפרתי דמו ולכן אינם בית הסתרים, הרי שלענין משקין כולי עלמא מודו שכמפרתי דמו ואינם בית הסתרים. לפי שכל קצת וקצת משקה שנוציאהו מן הכלי, ממילא מופרד הוא. ואין צריך חיתוך והפרדה כמו אוכלין.

219. בהגהות **מיימוניות** [הלכות ברכות פרק ז'

העובר, (220) שחשוב כחיבור אוכלים לענין זה.

הלכך, היות ונגיעי בהרדי, נוגעים הם זה בזה, העובר והאבר, טמא העובר לכולי עלמא, אף לדעת רבי יהודה.

מקשה על כך הגמרא: **בשלמא לעולא**, שביאר את טעם דברי רבי מאיר במשנתנו שהעובר טמא משום שמגעו בעת סוף החיתוך מן האבר מגולה, ואינו מגע בית הסתרים, ומשום כך העובר טמא, שפיר היינו דקתני במשנתנו "שחט את אמו, ואחר כך חתכה [את האבר]", שעל ידי חיתוך זה נעשה המגע גלוי.

אלא לרבינא, המבאר טעם משנתנו שהעובר טמא משום שכל העומד ליחתך כחתוך דמי, ולכן אף קודם החיתוך נחשב המקום כחתוך ומגולה, **מאי?** מדוע נקטה משנתנו שמדובר ב"חתכה"? והרי לדבריו, כבר מעת שיצא האבר לחוץ, אף קודם החיתוך, נחשב חיבורו כמגע מגולה, ומשום כך טמא. ומדוע העמיד התנא ב"חתכה"?

ומתרצת הגמרא: **אידי דתנא רישא**, כיון שבתחילת המשנה מדובר ב"חתכה ואחר כך שחט את אמו הבשר טהור", (221) לכן תנא **נמי סיפא** [בדין "שחט את אמו ואחר כך חתכה — טמא"], שמדובר ב"חתכה". אך אין הכרח להעמיד שמדובר ב"חתכה", אלא אפילו אם לא חתך את האבר, טמא העובר, הואיל ועומד ליחתך וכחתוך דמי. ואין זה מגע בית הסתרים.

שנינו במשנתנו: **וחכמים אומרים, מגע האבר היוצא עם שאר העובר הריהו כמגע טרפה** — ונידון כמגע שחוטה, ולפיכך העובר טהור.

מקשה הגמרא: מכך שמשווים חכמים את מגע האבר למגע טרפה שחוטה, משמע שלטרפה שנשחטה, יש תורת מגע. וקשה: וכי בהמה **טרפה שחוטה, מו מטמיא**, הרי טהורה היא!?

ומתרצת הגמרא: **אין**. יש לה תורת מגע שעל ידי מגע זה חלה טומאה כל שהיא,

שכל הועמד ליחתך כחתוך דמי, וחיבורי אוכלין אף הם כאילו נחתכו. ואם כן, נמצא, שאף אם החלק החתוך מעט נחתך באופן שאם יאחו בקטן יהא גדול עולה עמו, בכל זאת אין זה חיבור כיון שחיבורי אוכלין כמי שנחתכו. ואפילו הכי רואים שנחשב שלם לענין הלכות בציעת הפת. ואם כן, אף כאשר אין החלק הגדול עולה עמו, נחשב שלם.

220. על פי פירוש רבינו גרשום.

221. וברישא מוכרחים להעמיד שמדובר בחתכה

אות ו' [הביא שהבוצע מן הככר, יש לו לחתוך הלחם מעט ולהניחו מחובר בלחם עד שיבצע. [ולא כאותם שחותכים אחר הברכה, שאז ישנו הפסק מרובה]. ועוד, שאין לחתוך הככר אלא באופן שאם יאחו החלק הקטן שנחתך מעט יהיה החלק הגדול עולה עמו. לפי שאם לא כן, הרי זה כפרוסה ולא כשלמה.

ובשם רבינו ברוך הביא שם, שאין לחוש לכך. לפי כיון שסוף סוף יש לחתוך ולבצוע, לית לן בה ונחשב ככר שלם.

ובשו"ת **שער אפרים** כתב לבאר את שיטת רבינו ברוך, דהיינו, שסובר כדברי רבינא כאן

ובדאבוה דשמואל.

את האבר היוצא של העובר.

דאמר אבוה דשמואל: בהמה טרפה ששחטה, הרי היא מטמאה במוקדשין. כלומר, אם הבהמה הטריפה היתה בהמה של מוקדשין, ונשחטה, (222) הרי היא מטמאה במגע. (223) וטומאה זו היא גזירה מדרבנן, (224) ומשום כך נקטה המשנה "מגע טרפה שחוטה".

תניא, אמר להן רבי מאיר לחכמים: וכי מי טיהרו לאבר זה שיצא מחוץ לאמו מידי טומאת נבלה? ולפי דבריכם ששיימת אמו היא זו שטיהרה אותו, אם כן, תתירנו אף באכילה, ומדוע לענין איסור אכילה נחשב הוא כנבילה?

שנינו במשנתנו: טעם דברי חכמים שהאבר היוצא אינו מטמא על ידי שחיטת האם, הוא, כי מזה מצינו בטרפה, ששיימתה מטהרתה. ואם כן, אף שחיטת הבהמה, האם, תטהר

אמרו לו חכמים [להלן] יתבאר מה התשובה שיש בדברים אלו]:

הרבה יש לה לשחיטה זו להיות מצלת על אבר היוצא של העובר שהוא אינו גופה

ממש. דמשום כך לא נטמא העובר שבפנים הואיל ואין בהמה נטמאת מחיים. ואילו לא היה חותך האבר קודם שחיטת האם, הרי היתה הבהמה נטמאת טומאת אוכלין על ידי מגע העובר עם האבר. [רש"י]

אם היו טרפה ונשחטו. ולשיטת רש"י ובעל המאור, הדבר תמוה שהרי אין מקדישין חיה. אלא על כרחך מבואר כדעת הרמב"ם שכל בהמה וחיה [טהורה] אף של חולין, שהיו טרפה ונשחטו, מטמאים את הקודש.

222. כך מפרש רש"י לקמן [קכג ב], ובדבריו מבואר, שבהמה טרפה של קודש מטמאה אחר שנשחטה. אך לא בהמת חולין. וכן מבואר בדברי בעל המאור עד ב. ולעיל סח ב ד"ה מגע טריפה שחוטה, שטריפה שחוטה מטמאת את המוקדשין דרבנן. ומשמע שמדבר בבהמת חולין טרפה שנשחטה. וצ"ע.

223. עיין רש"י לעיל [כ ב] שנקט בסוגיא שם שאפשר שלא החמירו רבנן בטרפה שחוטה שטמאת במוקדשין, אלא רק לטמא אוכלין. אבל אינה מטמאת אדם ובגדים.

וכדברי רש"י לעיל סח ב משמע מדברי הרמב"ם [אבות הטומאות ב ת] "טריפה שנשחטה אף על פי שהיא טהורה מן התורה, אם נגע בה הקודש, נטמא מדברי סופרים". משמע שאף אם היתה הטרפה של חולין, מטמאה את הקודש.

224. הערוך השולחן הקשה מדוע לא החשיבו הלכה זו בכלל הדברים החמורים בקודש בחגיגה כ. ב. וכן הקשה על הרמב"ם אבות הטומאות יב, שמנה את המעלות שעשו חכמים למקדש ולא הזכיר הלכה זו.

[אמנם לפי פירוש רש"י אין זה כ"כ קשה. שהרי החומרה והמעלה בכך שבהמת קודש שנטרפה מטמאה, אין זה חומר כלפי המוקדשין אלא כלפי הדברים הנטמאים כתוצאה ממגעם עם הבהמה זו. ובכלל זה אף חולין שנגעו בה. אולם לדעת הרמב"ם כאמור שזוהי חומרה דוקא במוקדשים שנטמאים על ידי מגעם עם טריפה

וראה בהגהות הגר"י פערלא [ספר המצוות ח"ב ל"ב י"א] שמוכיח כדעת הרמב"ם מדברי הגמרא לקמן [קכג ב] שמזכירה את הבהמה והחיה כמי שיש בהם טומאה דרבנן במוקדשין,

לא ניתן להביא ראיה מטרפה. שהרי אם טיהרה שחיטת טרפה אותה את הבהמה מידי טומאת נבלה, משום ששחיטה זו נעשית בדבר שהיא גופה, וכי משום כך תטהר את האבר היוצא שהוא דבר שאינו גופה של האם אלא רק של העובר?!

אמרו לו חכמים: הרבה יש לה לשחיטה זו להיות מצלת על אבר זה שאינו גופה, יותר מאשר יכולה להציל על דבר שהוא גופה עצמה.

שהרי שנינו: חותך מן העובר שבמעיה — מותר באכילה. מן הטחול ומן הכליות — אסור באכילה. וכיון שכוחה גדול להציל על דבר שאינו גופה, הרי שאם השחיטה מטהרת את הטרפה מידי טומאת נבילה, כל שכן שתטהר את האבר היוצא שאינו גופה, מידי טומאת נבילה.

תניא נמי הכי כך גם שנינו: אמר להן רבי מאיר לחכמים וכי מי טיהרו לאבר זה מידי נבלה, אמרו לו חכמים: שחיטת אמו.

השיב להם: אם כן, אם בכוחה לטהר מידי נבלה, תתירונו אף באכילה.

אמרו לו: טרפה תוכיה, ששחיטתה מטהרתה מידי נבלה, ואינה מתירתה באכילה!

אמר להן: אם טיהרה שחיטת טרפה אותה, ואת האבר המדולדל שבה [כלומר אבר שחלה או נחתך ממנה בחלקו, ועדיין הוא תלוי ומעורה בה קצת, וכל זמן שלא נפל

ולטהרו, יותר מאשר להציל על גופה עצמה מטומאת נבילה.

שהרי שנינו [במשנה בתחילת הפרק]:

חותך מן העובר שבמעיה ומשאיר החתיכה בתוכה, ולאחר השחיטה מותר אותו אבר שחתך באכילה.

אבל אם חותך מן הטחול ומן הכליות, אסור באכילה, אף אם היתה החתיכה בתוכה בשעת השחיטה. ולא מועילה לו שחיטת האם לטהרתו.

עולה מכאן, שמועילה השחיטה לעובר יותר מאשר מועילה לאם עצמה!

שואלת הגמרא: מאי קאמר מה תשובה ענו בכך חכמים לרבי מאיר?

אמר רבא, ואמרי לה ויש אומרים שדבר זה אמרו כדי [שם חכם (225)]:

חסורי מחסרא, הברייתא שהובאה, חסרה היא. והכי קתני כך יש לשנותה: אמר להן רבי מאיר לחכמים, וכי מי טהרו לאבר זה היוצא, מידי טומאת נבלה. ולדבריכם ששחיטת אמו מטהרתו מטומאת נבילה, אם כן, תתירונו אף באכילה?

אמרו לו חכמים: טרפה תוכיה, ששחיטתה מטהרתה מידי טומאת נבלה, ואינה מתירתה באכילה. דלענין אכילה, באיסור נבלה היא עומדת.

אמר להן רבי מאיר לחכמים:

225. ויש מפרשים ש"כדי", פירושו חינוס, ששמועה זו נאמרה בלי הזכרת שם אומרה.

שחוטה, אף של חולין, אכן צ"ע.

לגמרי, מועילה לו שחיטת אמו לטהרו מידי טומאת נבלה. הרי זה משום שהם בכלל "דבר שגופה". וודאי שאין לומר שתטהר שחיטה זו את האבר היוצא של העובר, שאינו מגופה של הבהמה הנשחטת עצמה.

אמרו לו חכמים על חילוק זה: אכן אף שהעובר אינו דבר שבגופה, מכל מקום הרבה מצלת שחיטת הבהמה על דבר שהוא אינו גופה, יותר מאשר על דבר שהוא גופה של הבהמה עצמה.

שהרי שנינו: חותך אדם מן העובר שבמעיה, מותר באכילה.

ואילו מן הטחול ומן הכליות של הבהמה עצמה, אסור באכילה! על כרחך, שגדול כוחה של השחיטה להציל על העובר שהוא אינו גופה, יותר מאשר על אברים שהם מגופה של הבהמה עצמה.

ומבוארת שיטת חכמים במשנתנו, ששחיטת האם מטהרת את האבר היוצא מידי טומאת נבלה.

ועל מחלוקת רבי מאיר וחכמים, אמר רבי שמעון בן לקיש:

כמחלוקת רבי מאיר וחכמים בענין אברים היוצאים מן עוברין בעודן במעי אמן, כך מחלוקת יש ביניהם בענין אברין המדולדלין של הבהמה עצמה. שלדעת רבי מאיר אבר המדולדל דינו כנבילה וכמו אבר היוצא מן הבהמה, ולדעת חכמים שחיטה מטהרתו מידי טומאת נבילה, וכמו אבר היוצא.

ורבי יוחנן אמר: מחלוקת רבי מאיר וחכמים היא רק באבר היוצא דעובר. שלדעת רבי מאיר טמא כנבילה, ולדעת חכמים דינו כטריפה שנשחטה.

אבל, באבר המדולדל דבהמה, לדברי הכל "שחיטה עושה ניפול". כלומר, אף שבחיי הבהמה הדין הוא שכל עוד לא נפל האבר לגמרי אינו נחשב כנבילה וחלק מן הבהמה הוא, מכל מקום כאשר נשחטה הבהמה, חשוב אבר זה כאילו תלוש לגמרי ממנה. ואין השחיטה מטהרתו מידי נבילה. וזהו "שחיטה עושה ניפול". כלומר, שמחשיבה את האבר כ'ניפול' לגמרי.⁽²²⁶⁾

אמר רבי יוסי ברבי חנינא: מאי טעמא דרבי יוחנן אליבא דרבנן, שביאר כי עובר שהוציא ידו, נטהרת היד על ידי השחיטה, ואילו בהמה שנתדלדל אחד מאבריה, אין לו טהרה על ידי שחיטה, אלא מיד עם

226. בשלב זה מניחה, לכאורה, הגמרא, שלדעת רבי יוחנן באבר של בהמה, לדברי הכל שחיטה עושה ניפול, ואיסור האבר המדולדל הוא מדאורייתא. ורק לקמן [עד א] מביאה הגמרא מדברי רבי יוחנן שאין איסורו אלא מדרבנן.

ולדעת ריש לקיש, שכמחלוקת באברין של עוברין כך מחלוקת באברין המדולדלין שבבהמה, דן בספר שחיטת חולין האם לדעת

וברש"י פסחים כה א כתב שיש מאן דאמר שאבר מדולדל אסור באכילה מדאורייתא, ושחיטתו מטהרתו מידי נבילה. וברש"ש שם תמה עליו, היכן מצינו מי שאוסר האבר מן התורה? ואם נאמר שלדעת ריש לקיש נאסר

השחיטה נעשה האבר נבילה?

כי **האי**, אבר של עובר שיצא החוצה, **אית ליה תקנתא**, יש לו תקנה, **בחזרה**. שאם יחזיר העובר את האבר לפנים, הוא יהיה כשר ככל אברי העובר, וכפי שסובר רבי יוחנן [לעיל סח ב] שאם החזיר האבר, מותר האבר באכילה. (227)

ואילו **הא**, אבר בהמה שנתדלדל, **לית ליה תקנתא**, אין לו תקנה **בחזרה**. כי היות שהוא חלה ונתדלדל, אי אפשר שיחזור ויבריא. שהרי מדובר באבר שלקה ואין לו רפואה. ואם כן, לעולם לא יתכן שייך שיחזור למצבו והכשרו כבתחילה.

ומשום כך סובר רבי יוחנן, שלדעת חכמים שחיטה מטהרת רק את אבר העובר שיצא, אבל אינה מטהרת את אבר הבהמה שנתדלדל.

מיתבי ממה ששנינו בברייתא לעיל: **אמר להם רבי מאיר לחכמים, לא ניתן לדמות שחיטת טריפה המטהרת מטומאת נבילה, לשחיטת אמו של עובר, שסבורים חכמים שהיא מטהרת גם את אבר עובר היוצא. כי אם טיהרה שחיטת טריפה אותה ואת האבר המדולדל שבה, שהוא דבר שהוא גופה של הבהמה הנשחטת, וכי תטהר אף את האבר היוצא של העובר, שהוא דבר שאינו גופה? בשלמא לדעת רבי שמעון בן לקיש, הסובר**

שעל ידי השחיטה חכמים מטהרים אפילו את האבר המדולדל שבבהמה, הרי יש לפרש דברי רבי מאיר בברייתא, שלדברייהם, לשיטתם של חכמים **קאמר** להו רבי מאיר, ששחיטה מטהרת את האבר המדולדל שבבהמה.

אולם **לידי**, כלומר לדעת רבי מאיר עצמו, **לא שנא אבר דעובר שאין לו טהרה על שחיטת האם, ולא שנא אבר המדולדל דבהמה שאין לו טהרה על ידי שחיטת הבהמה**, לפי ששחיטה עושה ניפול [כפי שהובא בגמרא לעיל], **כי הדדי נינהו**, ששניהם לדעת רבי מאיר, שוים בדינם.

עד כאן מבארת הגמרא מדוע לדעת רבי שמעון בן לקיש, הסובר בדעת חכמים שאף אבר המדולדל שבבהמה נטהר על ידי שחיטה, אין כל קושיא.

אלא לדעת רבי יוחנן, הסבור שלא טיהרו חכמים על ידי שחיטה אלא רק אבר היוצא של העובר, אך אבר המדולדל שבבהמה אין לו טהרה על ידי שחיטה, **קשיא**, איך אמר להם רבי מאיר לחכמים [בברייתא שהובאה לעיל] "ואת האבר המדולדל", כאשר לדעת רבי יוחנן, כלל לא טיהרוהו חכמים?

אלא, אי אתמר, אם נאמרה מחלוקת רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש, בדעת חכמים, **הכי אתמר**:

227. לעיל סח ב מביאה הגמרא שבי' מערבא' אמרו כי לדעת רבי יוחנן אין לידה לאברים. ובפירוש הדברים נחלקו רש"י והגאונים. לדעת רש"י, כיון שאין לידה לאברים הרי שאבר היוצא, מועילה לו חזרה. ולדעת הגאונים אף

האבר מן התורה, ואפילו כך סוברים חכמים שאין שחיטה עושה ניפול, ומטהרתו השחיטה מידי טומאת נבלה, אפשר יהיה ליישב את דברי רש"י בפסחים, וריש לקיש הוא זה הסובר שהאבר אסור מן התורה. ויל"ע.